

Komission asetusehdotus yhteisen markkinajärjestelyasetuksen (CMO) muutoksesta

Anna-Leena Miettinen, MMM

CMO – ehdotuksen pääkohdat

YMP kokonaisuuteen sisältyy myös muutoksia yhteiseen markkinajärjestelyasetukseen (EU) N:o 1308/2013

- Keskeisimmät asiat:
 - Koulujakelujärjestelmän päivitys
 - Uusi kokonaisuus: ”Maataloustuotteiden saatavuus hätätilanteissa ja vakavissa kriiseissä”
 - Muutoksia kaupan pitämisen vaatimukseen, lihatuotteiden nimitykset
 - Tuottajaorganisaatioiden rahoitukseen muutoksia
 - Sektorituet
 - Valkuaiskasvit, maatalous (teollisuus) hamppu, sokeri
 - Etelä-Suomen tuen jatko kaudelle 2028-2034

CMO – vaikutukset toimijoille

- Koulujakelutukeen esitetyt muutokset eivät aiheuta välittömiä vaikutuksia toimijoille. Koulujakelutukeen käytettävän rahoituksen määrä riippuu jatkossa kumppanuussuunnitelman varojen kansallisesta jaosta.
- Lopulliset vaikutukset sektorituille ja koulujakelujärjestelmälle riippuvat siitä, millaiseksi kumppanuusrahoasetuksen säännökset muotoutuvat ja millaisia valintoja jäsenvaltio tekee kumppanuussuunnitelmassaan.
- Valkuaiskasvituotteiden ja punaisen lihan alkuperä voidaan tiedottaa paremmin kuluttajille, kun ne lisätään niiden tuotteiden luetteloon, joista voidaan antaa kaupan pitämisen vaatimuksia.
- Lihaan liittyvien ilmaisujen suojaaminen lisääisi sisämarkkinoiden avoimuutta elintarvikkeiden koostumuksen ja ravintosisällön osalta ja varmistaisi, että kuluttajat voivat tehdä tietoon perustuvia valintoja.
- Komission ehdottaman maataloustuotteiden saatavuus hätätilanteissa ja vakavissa kriiseissä kokonaisuuden sisältämien toimenpiteiden ei arvioida tuovan merkittäviä lisävaatimuksia elintarvikesektorin toimijoille.
- Hampun kaupan pitämistä koskeva esitys on laadittu selkeyttämään hampun tuottamista ja kaupan pitämistä maatilatasolta EU:n yhteismarkkinoilla.

CMO – vaikutukset hallinnolle

- Koulujakelutuen siirtyminen osaksi kumppanuussuunnitelmaa --> tuen toimeenpano muuttunee entistä raskaammaksi, kun toteutus ja tulokset sidotaan laajempiin tavoitteisiin ja suoritusindikaattoreihin. EU-tasolta saatava rahoitus vastaa nykyisellään heikosti toimeenpanosta hallinnolle aiheutuvia kustannuksia.
- Myös mehiläishoitoalan toimeenpano voi muodostua kohtuuttomaksi osana uutta kokonaisuutta.
- Jos tukivaatimus tuottajaorganisaatioiden pakollisille toimintaohjelmille laajennetaan koskemaan uusia aloja (valkuaiskasveja ja humalaa) järjestelmien rakentaminen, hallinnointi ja raportointi aiheuttaisi lisäresurssitarvetta hallinnolle.
- Maataloustuotteiden saatavuus hätätilanteissa ja vakavissa kriiseissä - kokonaisuuden ei arvioida tuovan merkittäviä hallinnollisia vaikutuksia.
- Hampun maataloustuotantoa ja tuontia kolmansista maista säädellään jo nykyisessä YMP järjestelmässä, joihin komissio ei ehdota lisää hallinnointia. Komissio ei tarkastele jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä.

CMO – taloudelliset vaikutukset

- Kumppanuusrahastoasetusta koskevan ehdotuksen mukaan koulujakelutuki edellyttäisi >30 % kansallista osarahoitusta - nykyisin tuki on 100 % EU-rahoitteinen. Koulujakelujärjestelmän rahoitusta ei ole sisällytetty YMP:lle erikseen varattuun rahoitusosuuteen. Mehiläishoitoalan EU-osuus on nykyisellään noin 200 000 euroa varainhoitovuotta kohden.
- Ehdotuksen mukaan jäsenvaltiot päättäisivät osana kumppanuussuunnitelmaa järjestelmän rahoituksen määrästä.
- Kumppanuusrahastoasetusta koskevan ehdotuksen mukaan tuki hedelmien ja vihannesten tuottajaorganisaatioiden toimintaohjelmille edellyttää jatkossa >30 % kansallista osarahoitusta julkisen rahan osuudesta, nykyisin tuki on kokonaan EU-rahoitteinen.
- Tukijärjestelmiin liittyvillä kansallisilla rahoitusosuuksilla on vaikutusta valtion talousarvioon.

CMO – valtioneuvoston kantoja

- Jäsenvaltioissa, joissa on lapsille maksuton kouluruokailu, koulujakelujärjestelmään ei pitäisi vaatia kansallista rahoitusosuutta.
- Mehiläishoitoalan toimenpiteiden tulisi olla vapaaehtoisia jäsenvaltioille.
- Positiivista, että jäsenvaltiot voivat valita sektoritoimenpiteiden listalta omiin olosuhteisiinsa sopivimmat toimenpiteet.
- Yleisesti positiivinen suhtautuminen ehdotettuihin muutoksiin kaupan pitämisen vaatimuksissa. Valtioneuvosto pitää alkuperätietojen näkymistä lihatuotteiden yhteydessä tärkeänä, mutta katsoo yleisesti, että alkuperätiedoista tulisi ensisijaisesti säätää elintarviketietoasetuksessa ((EU) N:o 1169/2011).
- Hyvä, että komissio pyrkii ehdotuksessa parantamaan kriisivarautumista sekä jäsenvaltioissa että EU-tasolla. Huomioitava, että jatkokäsittelyssä ei aiheudu muutoksia Suomen elintarvikehuollon varautumisjärjestelmään.
- Ehdotus tuo täsmennystä EU:n sääntelyyn liittyen hampun viljelyyn, kaupanpitämiseen ja tuontiin. Erityislainsäädännöstä, kuten elintarvike- tai rehulainsäädännöstä tulevat rajoitukset tulee huomioida. Jatkokäsittelyssä huomioitava, että kansallisella lainsäädännöllä on asianmukainen liikkumavaraa.
- Ehdotus antaa mahdollisuuksia kehittää valkuaiskasvia alaa eri toimenpitein entistä vahvemmin.

Maa- ja metsätalousministeriö